

לפני כשנה פנתה אלינו GIREP, אגודה בינלאומית למחקר בהוראת הפיסיקה ולקידומה, בבקשה שנארח את הכנס שלהם בקיץ 1979. נענינו בשמחה לבקשתם, ובימים אלה נשלחה לציבור מורי הפיסיקה בארץ הודעה על קיום הכנס.

תקותנו כי מורים, אנשי חינוך וכותבי תוכניות לימודים בפיסיקה מישראל ישתתפו בכנס זה. כיוון שהאגודה אינה מוכרת לרבים אנו מביאים בפניכם להלך פרטים על מטרות האגודה, מבניה וכנסים שארגנה בעבר.

GIREP - אגודה בינלאומית לשיפור הוראת הפיסיקה בבתי הספר.

1. יסוד GIREP

האגודה נוסדה ב-15 במרס, 1966, על ידי קבוצה של אנשים שהשתתפו בכנס שאורגן על ידי OECD*. OECD* (בעבר OEEC**) היא אגודה שבשנים 1960-1964 אירגנה כנסים בינלאומיים שמטרתם היתה חידושים בהוראת הפיסיקה בבתי-ספר. בשנת 1964 החליטה OECD למקד את פעילותה בשטחים אחרים, ועל כן החליטו חלק מחבריה ובראשם פרופ' ו. קנכט (W. Knecht) להקים את GIREP. פרופ' קנכט נבחר כנשיאה הראשון.

2. כנסים של GIREP

עד מהרה הוכח ש-GIREP מסוגלת לארגן כנסים בינלאומיים. הכנס הראשון התקיים בלונדון, שויצריה, ב-1967. נושא הכנס היה תאום בין הוראת הפיסיקה והמתמטיקה בבית הספר התיכון. ב-1968, התקיימה סדנה במלברן (Malvern) אנגליה, שמטרתה העיקרית היתה הכנת הכנס של GIREP ב-1969 בנושא: "הוראת מכניקת הקונטים ותורת היחסות בבית הספר התיכון". באותה סדנה למדו המשתתפים להכיר את תכנית הפיסיקה הבריטית של Nuffield. בסדנת מלברן הוחלט לכלול בתכנית הכנס של 1969 גם את הוראת נושא האנרגיה בבית הספר היסודי. הכנס התקיים בקופנהגן, דנמרק, באוגוסט 1969. במרץ 1972 התקיים כנס משותף של GIREP ו-UNESCO בנושא: "הפעלת תכניות בהוראת המדעים עם דגש מיוחד על הוראת הפיסיקה". כנס זה נערך בקיהל, גרמניה. באוקטובר 1973 התקיים כנס האגודה בונציה, איטליה. נושאו העיקריים היו "הוראת החשמל, המגנטיות ופיסיקת הקואנטים". כנס זה נתמך כספית על-ידי UNESCO, משרד החינוך האיטלקי והאגודות הפיסיקליות האיטלקיות. משרד החינוך האיטלקי יחס חיובית רבה להשתתפותם של מורי הפיסיקה בבתי הספר התיכוניים באיטליה בכנס, ולפיכך הוא תמך בהשתתפותם של 75 מורים. 95 אנשים משבע-עשרה ארצות שונות השתתפו בכנס באופן פעיל.

הכנס הבא של GIREP נערך במונפליה (Montpellier) בצרפת בספטמבר 1976. נושאו היו: א. תורת ההסתברות וסטטיסטיקה בהוראת הפיסיקה בבתי הספר. ב. שלבים ראשוניים של הוראת הפיסיקה בכיתות הנמוכות של בית הספר התיכון. כנס זה אורגן בצורה דומה לכנס

* Organization for Economic Cooperation & Development.

** Organization for European Economic Cooperation.

ונציה, וקיבל תמיכה כספית מ- UNESCO. הפעם תמכו בכנס האגודה הפיסיקלית הצרפתית, וארגון מורי הפיסיקה בצרפת. המספר הכולל של משתתפים היה 201 איש שבאו מ-28 ארצות שונות. בקיץ 1978 התקיים כנס משותף ל GIREP ו- ICPE בנושא: "תפקיד המעבדה בהוראת הפיסיקה". גם כנס זה נתמך על-ידי UNESCO. השתתפו בו 150 איש מ-47 ארצות שונות, ביניהם ששה מישראל.

3. פרסומים

כנס GIREP בלוזן אורגן תוך שיתוף פעולה עם הוועדה הבינלאומית להוראת המתמטיקה ודו"ח מפורט של הכנס פורסם ב"דיאלקטיקה" (Dialectica) כרך 21, 1967. סיכום ההרצאות שנישאו בכנס קופנהגן פורסם בספר בשם "סמינר על הוראת הפיסיקה בבתי הספר"¹. הדיונים מן הכנס המשותף UNESCO-GIREP שנערך בקיבל פורסמו על-ידי ועדת UNESCO הגרמנית בשם: הפעלת תכניות לימודים בהוראת המדעים². היות והסמינר שנערך בונציה היה הסמינר השני על טהרת GIREP על הוראת הפיסיקה בבתי הספר, הוחלט לפרסם את דיוני סמינר זה בשם: "סמינר על הוראת הפיסיקה בבתי ספר 2: חשמל, מגנטיות ופיסיקת הקוונטים"³. הדיונים שנערכו במונפליה התפרסמו אף הם⁴ (נובמבר 1978).

4. GIREP כמקור של מידע

באמצעות הכנסים של GIREP קבלו המשתתפים מידע חשוב על הנעשה בחומו הוראת הפיסיקה בחלקי העולם השונים, ונוצרו קשרים אישיים רבים חשובים בין החברים. יתר על כן, נאסף מידע על הוראת הפיסיקה במערכות בתי הספר בארצות GIREP השונות (כגון: באילו כיתות ובאיזו מידה מלמדים פיסיקה). נעשים מאמצים מחודשים לאסוף מידע מפורט על אופן הכשרת המורים בארצות השונות. כל המידע המצטבר מופץ בין חברי GIREP באמצעות מכתבים לחברים (newsletters) ודוחות מיוחדים.

5. מי הם חברי GIREP?

מלכתחילה היו חברי GIREP אנשים שהיו פעילים למען שיפור הוראת הפיסיקה בארצות מולדתם. מספר החברים גדל בהדרגה על-ידי המלצות חברים, עד כי בספטמבר 1975 היו ל- GIREP 159 חברים מ-29 ארצות שונות. היות ו- GIREP היא קבוצה פעלתנית, לא היתה מטרתה מלכתחילה להשיג מספר חברים גדול ככל האפשר מכל ארץ. חשוב מזה היה שהחברים יהיו מעוניינים באמת ובתמים בעבודת GIREP. אולם, כאשר מספר החברים מארץ מסוימת הוא קטן מדי, יוכל לקרות שאיש מחברי אותה מדינה לא יוכל להשתתף

1. Seminar on the Teaching of Physics in Schools, Gyldendal, Copenhagen 1971, (215 pages).
2. Implementation of Curricula in Science Education, Verlag Dokumentation, Pullach/Munche, 1974, (208 pages).
3. Seminar on the Teaching of Physics in Schools 2: Electricity, Magnetism and Quantum Physics, Gyldendal, Copenhagen, 1975, (434 pages).
4. Physics Teaching in Schools: Statistics and probability in the teaching of physics in the secondary school. The first steps in teaching physics at the beginning of secondary schools (10-14 years). Edited by Goery Delacote, Taylor & Francis, London, 1978 (406 pages).

בכנסים הבינלאומיים המאורגנים על-ידי GIREP. מכיוון שהתברר שמגעים אישיים עם חברים מארצות אחרות הם בעלי חשיבות גדולה, שאיפת האגודה כעת היא להגדיל את מספר החברים כך שיהיו לפחות 20 חברים מכל ארץ. כיום, מונה האגודה 272 חברים מ 30 ארצות שונות.

6. מימון כנסי האגודה

על אף תקציבה הזעום של האגודה, שמקורו בדמי החבר הנמוכים למדי, היא מצליחה לקיים כנסים בינלאומיים ולפרסם את תוכן הדיונים של כנסים אלה בצורת ספרים. הצלחה זו נובעת כנראה מן העובדה שחברי האגודה המסורים מצליחים לגייס כספים בארצות מולדתם מגורמים ממשלתיים, מוסדות להשכלה גבוהה ואגודות מקומיות של מורים ופיסיקאים. כמו כן נהנים כנסי האגודה בדרך כלל מתמיכה כספית ניכרת של אונסקו.

7. הנהלת האגודה

לפי חוקת GIREP עומד בראשה ועד פועל בן חמישה חברים הנבחרים לתקופה של 4 שנים. בתקופה 1966-1970 היה המטה הכללי של GIREP בלוזן, שוויצריה, ומשם הועבר לקופנהגן ב-1970. הועד הפועל הנוכחי (1976-1980) מורכב מן האנשים הבאים:
הנשיא: פרופ' פול תומסן (Prof. Poul Thomsen) - דנמרק
הגזבר: פרופ' ק.א. תרנו (Prof. K.A. Thernø) - דנמרק
(הגזבר חייב להיות בן ארצו של הנשיא).

שני סגני נשיא:

מר ג'ון לויס - (John Lewis) - בריטניה הגדולה
פרופ' ארתורו לוריה - (Prof. Arturo Loria) - איטליה
מזכיר כללי: ד"ר מריה פרטי - (Dr. Maria Ferretti) - איטליה

8. כיצד להצטרף ל-GIREP?

אנשים שברצונם להצטרף כחברים לאגודה יכתבו אל:
GIREP
Royal Danish School of
Educational Studies
Department of Physics
Emdrupvej 115/B
DK - 2400 Copenhagen NV, Denmark

תוך ציון שמם, כתובתם ותפקידם הנוכחי. דמי החבר הם \$ 5 לשנה; יש לשלחם על-ידי צ'ק לפקודת: Girep Account No. 0425-376089-91
Credit Suisse
5-7 Rue du Lion d'Or
CH 1001, Lausanne, Switzerland
יש לצרף לצ'ק זה את העתק המכתב שנשלח ל-GIREP.